

Sluttrapport Sjiraffen Ungdomsteater

Prosjektnummer 2013-3-389

Rehabilitering

Innholdsfortegnelse

SLUTTRAPPORT SJIRAFFEN UNGDOMSTEATER	1
1. INNLEDNING.....	3
2. BAKGRUNN OG MÅLSETTING	3
3. PROSJEKTGJENNOMFØRING OG METODE	5
4. RESULTATER OG RESULTATVURDERING	6
5. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON.....	7

1. Innledning

Sjiraffen Ungdomsteater; *Teater Pimpernell* er en ungdomsteatergruppe for psykisk og fysisk funksjonshemmede ungdom fra 13 – 18 (20) år. Vi søkte penger til et treårig prosjekt, i det vi gikk inn i Sjiraffen Kultursenter. Vi hadde et ønske om å etablere et større samarbeid med Trondheim Kommune, med finansieringsbidrag og lokaler, og på helt på tampen av prosjektperioden ble det bestemt at Sjiraffen Kultursenter kommer med på kommunebudsjettet til Trondheim Kommune. Dette fullfinansierer ikke Sjiraffens grupper, men er et viktig bidrag, og en anerkjennelse av vårt virke. Med Extramidlene fikk vi muligheter til å jobbe oss inn i egne lokaler, og åpnet på den måten for en målgruppe som tidligere var ekskludert. For flere mulige deltagere hadde det vært komplisert og for uforutsigbart å ikke skulle være på samme sted hele tiden. Nå kunne de delta og være trygge i kultursenterets lokaler, og være med å skape medeierskap til Sjiraffen Kultursenter og Teater Pimpernell.

Instruktører og prosjektledere har under prosjektperioden vært Åsa Thalinson, Ragnhild Arntsen, Ranveig Trælnes og Tore Meisfjord.

2. Bakgrunn og målsetting

Sjiraffen Ungdomsteater; *Teater Pimpernell* ble stiftet i 2005 av prosjektleder Ragnhild Arntsen. Dette på bakgrunn av en yrende interesse blant ungdom som ønsket å være med i Integretto – en tilsvarende teatergruppe for voksne. Etter oppstarten har Pimpernell hatt et stabilt medlemstall på 8-10 medlemmer med ulike handicap og utfordringer – fysisk og psykisk. Dette er et tilbud som ikke tilbys av Trondheim Kommune, og vi har jevnt over fått liten økonomisk støtte herifra. Etter at Sjiraffen Kultursenter ble stiftet måtte Pimpernell omorganiseres og vi startet ”på nytt” på mange måter. Vi skulle være en del av et større fellesskap, og samarbeide mer på tvers av gruppene. Dette gjorde at vi måtte definere oss på nytt. Hvem vi er, og hva vi står for. Hvem vil vi være, og hva er våre mål. Det var viktig å ha med skuespillerne i gruppa på denne tankeprosessen. Vi jobber hele tiden mye med gruppetilhørighet og at deltagerne skal ha eierskap til gruppa, som en teatergruppe, og ikke bare en plass å være. Det å få være skuespiller er hovedfokuset, og å kunne spille teater sammen med teatergruppa si. Det var og er viktig for oss at dette skal være en teatergruppe i tillegg til et sosialt prosjekt. Det var dessuten viktig for Sjiraffen som helhet, og etablere seg

som institusjon, og å legge planer for hvordan vi kunne nå ut større. Både med tanke på deltagerne, publikum, støttespillere, sponsorer og annet. Det var derfor viktig for ungdomsteatergruppen og være en solid del av dette.

Prosjektets målsetning er todelt. På den ene siden har vi kultur- og kunstaspektet. På den andre, og vel så viktige siden har vi det sosiale; samfunnsverdien.

Kultur og kunst

Sjiraffen Ungdomsteater vil være både et kulturprosjekt og en viktig sosialfaglig arena. Teateret vil bidra til å skape et kulturelt mangfold vet at utviklingshemmede blir synlig i kulturfeltet. Både ved å ta del i kulturen som aktører, og som publikum. Det står for oss viktig å gjøre dette på ”rett” måte, ved å skape ekte kunst, og ikke bare sette ”like barn” i en gruppe fordi de er ”like”. Det er viktig at deltagerne selv ønsker å delta, og å sammen bygge en felles teaterplattform. Det er i dette øyeblikket kunst blir til. Kunsten vil videre være med å skape en debatt- og å riste løs i den vante forestillingen av hva teater skal være.

Mål for Ungdomsteateret:

- Å utvikle individuelle talenter hos mennesker med utviklingshemming
- Å ta hver og en aktør på alvor
- Å utvikle metoder som gjør det enklere for mennesker med utviklingshemming å delta i teateret
- Å se enkeltindividet i gruppa, og gruppa som helhet
- La den enkeltes talent gi grunnlag for det kulturelle uttrykket
- La elevene møte likesinnede i et trygt miljø
- La elevene oppleve mestring igjennom kunsten

Samfunnsverdi

Ved å ta folk på alvor, og å møte de der de er, vil vi la våre elever blomstre og bli ekte musikere og skuespillere. Det er viktig for alle mennesker å få utvikle de talentene man sitter inne med. Det er ikke et mål å bli den neste Wenche Foss eller Axel Hennie. Men å finne skuespilleren i seg selv – sammen med andre som ønsker det samme. Å kunne gå hjem å

tenke at – i dag har jeg lært noe! Det er viktig. Å få kjenne på å være seg selv i en gruppe, der læreren kanskje må forklare oppgaven både tre og fem ganger, og at det er helt greit. Og kunne kalle seg selv en skuespiller, dette har en egenverdi. Å føle at man kan noe, at man har noe å vise til verden. Følelsen av å mestre. Dette har en samfunnsverdi. Igjennom egne erfaringer, sorger og gleder, kan mennesker med utviklingshemming være med å berike og utvikle kunsten som helhet. Om de får lov. I Sjraffen Ungdomsteater skal de få lov til akkurat dette.

I Norge i dag er mange, om ikke de fleste barn og ungdom med utviklingshemming integrert i den ”vanlige” skolen. Dette kan nok være bra for mye, men muligheten for et ensomt liv er stor. Mange av de barna og ungdommene vi møter, får hos oss venner for første gang. Og å ha venner er viktig. Venner som er ekte, og som du selv har valgt. I en gruppe med mennesker der de andre deler den samme lidenskapen som deg selv, enten det er diktskriving, eller maling, er sjansen stor for at vennskap oppstår. Gleden av å være sammen, og å lære et kunstuttrykk sammen, å bygge en felles plattform – dette gir grunnlaget for godt samarbeid. Å kunne samarbeide er viktig i samfunnet for øvrig, og å lære dette er vesentlig i hverdagen. Ikke alle tar naturlig del i *leken* på skolen, og mister derfor viktig læring om samarbeid, sosiale koder, å gi og ta, å lytte og å respektere andre. Å ha et sosialt forum der disse tingene er implementert i aktiviteten, har derfor en høy nytteverdi for individet, og menneskene rundt.

For å kunne oppnå dette, har vi som målsetning å;

- Tilby teateraktivitet utifra skuespillernes ønsker og behov
- La aktiviteten spire og gro jevnt igjennom prosjektperioden
- Inspirere politikere, næringsliv og resten av samfunnet, og å sørge for å gjøre oss gjeldende i kulturbildet.

3. Prosjektgjennomføring og metode

Elevene får mulighet til;

- å oppleve mestring gjennom det teaterfaglige
- utvikle sosiale ferdigheter

- få mulighet til å skape vennskap
- lære å arbeide i grupper
- utvikle sin fantasi
- lære ulike dramaøvelser
- lære ulike teatermetoder
- møte likesinnede i et trygt miljø
- oppleve å bli tatt på alvor
- følge drømmen om å stå på scenen

Vi har jobbet med ulike metoder for å utvikle en forestilling, der vi har jobbet med fortellerteater, improvisasjon, ”fra ide til forestilling”, jobbet ut ifra gitt manus, og laget noe fra bunnen av. Ungdommene tar oppgavene på strak arm, og er positive og trygge. Vi har jobbet mye med å bygge miljø, og tatt i bruk ulike dramaøvelser og leker for å sterke samholdet. Dette kan være trygghetsøvelser, og improvisasjon der oppgaven ligger i å lytte.

4. Resultater og resultatvurdering

Prosjektet har hatt flere delmål. I løpet av perioden hadde vi følgende resultater;

- Vi har satt opp *Robin Hood*, *Mari 8 år*, *Trollmannen og Heksa*, *En julefortelling*, og *Klimadrama*
- Vi har deltatt på Dissimilisfestivalen og Sjiraffenfestivalen
- Underholdt på ulike arrangement i samarbeid med interesseorganisasjoner
- Vi har deltatt på UKM to år, og begge år kommet videre til fylkesmønstringen
- Noen av oss har vært i Oslo på Extratildelingen 2015
- Vi har etablert et samarbeid med Klimafestivalen 2017, i forbindelse med forestillingen *Klimadrama*, som settes opp 10 ulike steder i Norge i løpet av 2017. Her skal vi også på en turne i Sør-Trøndelag
- Vi har rekruttert nye deltagere
- Skuespillerne har fått utvikle seg gjennom improvisasjon og dramatiseringer
- Skuespillerne har lært ulike måter å lage en teaterforestilling fra bunnen av

- Ungdommene har blitt kjent med likesinnede, og Sjraffen har vært en kilde til god livskvalitet
- Vi har i alt spilt for rundt 2000 publikummere
- Skuespillere og instruktører har fått nye erfaringer og en større kompetanse scenisk.
- Skuespillerne kommenterte selv i etterkant at de hadde fått nye venner, lært om hvordan man kunne improvisere både på scenen og hjemme, de hadde kost seg på scenen, blitt utfordret, fikk roller som ”passet”, fikk snakke i mikrofon og stå på en ordentlig scene, og syntes de hadde vært flinke i forestillingen.
- Foreldre og andre frivillige har deltatt ivrig i løpet av prosjektperioden med scenografi, kostyme, transport, vakthold, scenearbeidere etc.
- Vi har spilt for mange barn og unge, og formidlet budskapet om at også ”annerledes” aktører kan være ekte skuespillere!
- Instruktører har vært på kurs hos Dissimilis Kultur og Kompetansesenter i Bærum
- Instruktører har deltatt på ulike teaterkurs på Teaterdagene
- Inngått samarbeid med Kultursenteret ISAK, Trondheim Kommune, Frifond, Trondheim Kulturnettverk og Dalgård Skole og Ressurscenter
- Instruktører har vært Tore Meisfjord, Ragnhild Arntsen, Ranveig Trælnes og Åsa Thalinson
- Vi fikk ikke gjort et samarbeid med koret som vi hadde planlagt i 2016, men det er planlagt et fellesprosjekt i løpet av 2017.

5. Oppsummering og konklusjon

Sjraffen Ungdomsteater har vært et vellykket prosjekt. Vi har ved hjelp av Extramidler vokst til, slik at Trondheim Kommune nå har satt oss på sitt kommunebudsjett for 2017. Vi har en stødig medlemsmasse, som lover godt for fremtiden. Prosjektet hadde to overordnede mål – kunstaspektet, og det sosialfaglige arbeidet. Her har vi oppnådd gode resultater, vi har gjennomført flere forestillinger, og elevene har lært ulike teaterfaglige kompetanser. Elevene har dessuten fått delta i et sosialt teater-fellesskap, og fått dyrket sitt talent sammen med likesinnede. De har blitt tatt på alvor, og opplevd mestring. Både sosialt og på scenen. Vi har fått gode tilbakemeldinger fra elevene selv, samt hjemmet – som melder positive

innvirkninger både hjemme og i skolesammenheng. Vi har reist på turer sammen, og vært på miniturne i Trondheim.

Prosjektet er støttet fra ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering med Extramidler. Dette har det blitt opplyst om på alle møter, på plakater, og under info og rekrutteringsarbeid.

Prosjektledere i Sjraffens Ungdomsteater

Åsa Thalinson og Ragnhild Arntsen

Trondheim 31.01.17